

BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU
(Düzenleme Daire Başkanlığı)

Sayı: 24049440-010.[4/2]-1
Konu: Basel-II Düzenlemeleri

17 Haziran 2013

GENELGE
(SYR: 2013/1)

Bilindiği üzere, kamuoyunda Basel-II olarak anılan “Sermaye Ölçümü ve Sermaye Standartlarının Uluslararası Düzeyde Uyumlaştırılması” çalışmaları kapsamında hazırlanan Basel-II düzenlemeleri 28/06/2012 tarih ve 28337 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01/07/2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu düzenlemelere ilişkin olarak uygulamada yaşanan tereddütleri gidermek amacıyla ekte yer alan açıklamaların yapılması ihtiyacı hasıl olmuştur.

Tebliğ olunur.

İMZA

Mukim ÖZTEKİN
Başkan

EK: Açıklamalar (41 sayfa)

BANKALARIN SERMAYE YETERLİLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİNE VE ÖLÇÜLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK VE TEBLİĞLERİ HAKKINDA 1 SAYILI GENELGE

BİRİNCİ BÖLÜM YÖNETMELİK

1. Muadil Denetleme ve Düzenleme Yapısına Sahip Ülkeler

12.07.2012 tarih ve 4834 sayılı Kurul Kararı uyarınca muadil denetleme ve düzenleme yapısına sahip yabancı ülkelerin yetkili otoritelerinin tercihlerine dayalı uygulamalarda, Basel-II uygulamasına geçmiş olan tüm ülkeler muadil denetleme ve düzenleme yapısına sahip ülke olarak kabul edilmekte, ilgili ülkenin Basel II uygulamasına geçtiğine ve ilgili ülke tercihine yönelik; kaynağı ispatlanabilir olmak kaydıyla internet ortamı da dahil olmak üzere resmi bir kaynaktan elde edilen kamuya açıklanmış belgeler ile bu belgelerin yabancı ülke yetkili otoritelerinin tercihine dayalı uygulamasından yararlanan hükümleri ile sınırlı olarak yeminli tercümanlarca Türkçe'ye tercüme edilmiş nüshalarının Kurumca yapılacak denetimlerde hazır bulundurması kaydıyla bankaların bu tercihlere dayalı uygulamalardan yararlanabilmesine imkan tanınmaktadır.

2. Yönetmeliğin 6 ncı Maddesine İlişkin Açıklamalar

Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliğin (Yönetmelik) 6 ncı maddesinde bankaların riskleri sınıflandırılmıştır.

Fıkraya bakıldığında, bazı alacakların karşı taraflarına göre (a, b, c, ç, d, e, f ve g) bazı alacakların ise niteliklerine göre (ğ, h, ı, i, j, k, l ve m) sınıflara ayrıştırıldığı görülmektedir. Niteliklerine göre yapılan sınıflandırmada işlemin karşı tarafından ziyade işlemin kendisi sınıflandırmaya esas olduğundan bankalar, işlemi değerlendirerek sınıflandırma yapabilecektir. Diğer taraftan karşı taraflarına göre alacakların sınıflandırılmasında uygulamada bazı güçlüklerin yaşandığı görülmektedir. Çok taraflı kalkınma bankaları, uluslararası teşkilatlar, bankalar ve aracı kurumlar (ç, d ve e) ayrı sınıflar halinde ele alındığından, bu kuruluşların tespit edilmesi ve sınıflandırılması doğrudan yapılabilmektedir. Bununla birlikte diğer sınıflarda yer alan alacakların sınıflandırılmasında (a, b, c, f ve g) özel hukuk ve kamu hukuku prensiplerinin dikkate alınması gerekmektedir.

Öncelikle işlemin karşı tarafının bir “kişi” olması gerekmektedir. Nitekim Medeni Hukukumuz yalnızca “kişiler”in hak ve yükümlülük sahibi olabileceğini düzenlemektedir. “Kişi” gerçek kişi ya da tüzel kişidir. Gerçek kişi olma hukukumuzda tüm insanlara verilmiş bir haktır. Buna karşın, tüzel kişilik hukuk sisteminin yarattığı sonradan ortaya çıkan kavramsal hukuki bir varlıktır. Tüzel kişiler, hem kamu hukuku (kamu tüzel kişilikleri) hem de özel hukuk uyarınca (dernekler, vakıflar, şirketler, sendikalar vs.) “kişilik” kazanabilir. Gerçek kişiler hukuki işlemleri bizzat kendileri yapabiliyorken, tüzel kişiler ancak gerçek kişilerden oluşan yetkili organları aracılığıyla işlemlerini yapabilir. Diğer taraftan hem gerçek kişiler hem de tüzel kişiler “temsil” hukuku kapsamında temsilcileri aracılığı ile de işlem yapabilmektedir.

Sermaye yeterliliği kapsamında karşı tarafın belirlenmesi için hukukumuzda yer alan kişi kavramının kullanılması, işlemi yapanlardan ziyade işlem nedeniyle riskine maruz kalınan tarafın tespiti açısından kritik bir önem taşımaktadır. Örneğin devlet tüzel kişiliği içinde yer alan bakanlık teşkilatına bağlı bir kurumun kredilendirilmesinde işlemi yapan kurum müdürü iken riski alınan taraf kurum değil, doğrudan devlet tüzel kişiliği ya da hazinedir. Ya da tüzel kişiliği bulunmayan bir apartman yöneticiliği adına kullanılan kredilerde borçlu taraf krediyi alan apartman yöneticisi değil apartman yöneticisine vekalet veren kat malikleri/sakinleridir.

Aşağıda nihai kredi borçlusunu olan gerçek ve tüzel kişilerin türleri ve örnekler verilmektedir:

1) Gerçek Kişiler:

- A. Kendi adına hareket eden gerçek kişiler,
- B. Başkaları adına yapılan işlemlerde temsil olunan gerçek kişiler.

2) Tüzel Kişiler:

A. Kamu Tüzel Kişileri

- (1) **Devlet Tüzel Kişiliği**: Devlet Tüzel Kişiliğine dahil kurumlar, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu’na ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kurumlardır (**EK: 1 -A**). Nihai borçlunun devlet tüzel kişiliği olduğu örnekler:

- (a) Bakanlık merkez (örn: Milli Eğitim Bakanlığı) ve taşra teşkilatları (örn: İlçe Milli Eğitim Müdürlükleri),
- (b) Yüksek mahkemeler (Anayasa Mahkemesi, Yargıtay, Danıştay, Askeri Yargıtay, Askeri Yüksek İdare Mahkemesi vs.),
- (c) Devlet okulları ve devlet okullarına ait okul aile birlikleri,
- (d) Devlet hastaneleri,

(e) Devlet Tüzel Kişiliğine dahil kurumlara bağlı olan ve ayrı tüzel kişiliği olmayan döner sermaye işletmeleri.

(2) **Mahalli İdareler:**

- (a) İl özel idaresi ve il özel idarelerine bağlı tüzel kişiliğe haiz olmayan işletmeler,
- (b) Belediyeler (büyükşehir belediyeleri dahil) ve bunlara bağlı tüzel kişiliğe haiz olmayan işletmeler, belediye sınırları içerisinde yer alan mahalle muhtarlıkları,
- (c) Köy idareleri (köy tüzel kişileri) ve köy muhtarlıkları,
- (d) Mahalli idare birlikleri: 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu ve 6172 sayılı Sulama Birlikleri Kanunu uyarınca faaliyette bulunan birliklerdir. Örnekler: Belediye Hizmet Birliği, Çevre Altyapı Hizmet Birliği, İçmesuyu Birliği, Sulama Birlikleri, Kalkınma Birliği, Köylere Hizmet Götürme Birliği, Özel İdare-Belediye Hizmet Birliği, Turizm Birliği ve Ulusal Düzeyde Birlikler vb.

(3) **Kamu Kurumları:** Devlet Tüzel Kişiliği ve Mahalli idare tüzel kişiliklerinden ayrı kamu tüzel kişiliğine haiz olan tüm kurum ve kuruluşlar bu kategoride mütalaa edilir.

(a) Kamu Tüzel Kişiliği

(i) Tanımı: Devlet tarafından kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulmuş ve kamu gücü ayrıcalıklarıyla donatılmış olan bir tüzel kişidir.

(ii) Bir tüzel kişinin kamu tüzel kişisi olabilmesinin şartları:

1. Anayasa'da ya da kanunda doğrudan kamu tüzel kişiliği verilmesi,
2. Anayasa'da ya da kanunda doğrudan kamu tüzel kişiliği verilmediği durumlarda;

a.Devlet tarafından (yasama organı tarafından kanunla, idare tarafından idari bir işlemle) kurulmuş olmak,

b. Bir ve ya birden fazla kamu gücü ayrıcalıklarıyla donatılmış olmak, Örneğin:

- i. Tek yanlı işlem yapabilme yetkisine haiz olmak,
- ii. Re'sen icra yetkisine haiz olmak,

- iii. Hukuka uygunluk karinesinden yararlanıyor olmak,
- iv. Gelirlerinin kamu geliri olarak sayılması,
- v. Mallarının haczedilememesi, iflasa tabi olmama,
- vi. Personelinin devlet memuru olarak kabul edilmesi,
- vii. Zorunlu üyelik ve/veya zorunlu aidat imtiyazına sahip olması vb.

(b) Kamu kurumlarına örnekler:

(i) Milli Kamu Kurumları

1. İdari Kamu Kurumları ile Bilimsel, Teknik ve Kültürel Kamu Kurumları: 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (II) sayılı cetvelde yer alan kurumlar **(EK: 1 -B)**,
2. Düzenleyici ve Denetleyici Kamu kurumları: 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumlar **(EK: 1 -C)**,
3. Sosyal Kamu Kurumları: 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kurumlar **(EK: 1 -Ç)**,
4. Kamu İktisadi Teşebbüsleri (KİT'ler): 233 sayılı KHK'ya ekli cetvelde yer alan İktisadi Devlet Teşekkülleri (İDT'ler), Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK'ler), Müesseseler ve Bağlı Ortaklıklar.

(ii) Mahalli Kamu Kurumları

1. İl Özel İdarelerine bağlı ve ayrı kamu tüzel kişiliğine haiz şirketler: 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu uyarınca faaliyet gösterirler.
2. Belediyelere (Büyükşehir Belediyeleri dahil) bağlı ve ayrı kamu tüzel kişiliğine haiz şirketler: 5393 sayılı Belediye Kanunu, 5216 Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve kendi özel kanunları uyarınca (örneğin İSKİ ile ilgili olarak 2560 sayılı Kanun) faaliyet gösterirler.

(iii) Bölgesel Kamu Kurumları: Bölge Kalkınma İdareleri (338 ve 642 sayılı KHK'lara göre GAP, DAP, DKP, KOP) ve Bölgesel Kalkınma Ajansları (5449 sayılı Kanun).

(iv) Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları: Anayasa 135'inci maddesinde tanımlanmaktadır **(EK: 1 -D)**.

(v) *Diğer*: Yukarıda bahsedilen kamu tüzel kişiliği şartlarını haiz diğer kuruluşlar. Örnek: TOKİ, Ayrı kamu tüzel kişiliği haiz döner sermaye işletmeleri, Türkiye Futbol Federasyonu, OYAK vb.

B. Özel Hukuk Tüzel Kişileri:

- (1) Şirketler (Adi, Kollektif, Adi ve Paylı Komandit, Limited, Anonim Şirketler),
- (2) Kooperatifler,
- (3) Dernek (Kamu yararına çalışan dernekler (EK: 1 -E) dahil) ve Vakıflar,
- (4) Sendika, Federasyon ve Konfederasyonlar,
- (5) Siyasi Partiler,
- (6) Spor Kulüpleri.

3) Tüzel Kişiliği Olmayan Kuruluş veya Organizasyonlara İlişkin Prensipler:

- A. Hukukumuzda yalnızca “kişi”ler hak ve yükümlülüğe sahip olabildiğinden temel yaklaşım bu tür kuruluş veya organizasyonların bağlı olduğu gerçek kişi ya da tüzel kişilere ulaşmak olmalıdır.
- B. Merkezi yönetime, mahalli idarelere ve kamu kuruluşlarına bağlı ve ayrı tüzel kişiliği olmayan kuruluşların da (bazı müdürlükler, kurumlar, döner sermaye işletmelerinin büyük bir kısmı) uygulamada bankalarda kendi adlarına hesaplar açtıkları ve kredi kullandıkları görülmektedir. Bu tür kuruluşların bağlı oldukları merkezi yönetime, mahalli idarelere ve kamu kuruluşlarına tahsis edilen sınıflarda değerlendirilmesi gerekmektedir.
- C. Özel hukuk kapsamında dernek ve vakıflar bünyesinde olan ve ayrı tüzel kişiliği olmayan işletmeler için ilgili dernek ya da vakıf, adi şirket için ortaklar, joint-venture’da taraflar, apartman yönetiminde kat malikleri, okul aile birliklerinde borcu üstlenenler (veliler ya da okul yöneticileri) vs. nihai borçlu olarak değerlendirilmelidir.

Yukarıda verilen liste kullanılarak sermaye yeterliliği mevzuatı kapsamında yapılacak risk sınıflandırılmasında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan **ğ, h, ı, i, j, k, l** ve **m** ile **ç, d** ve **e** sınıflarına girmeyen ve **a, b, c, f** ve **g** sınıflarında dikkate alınması gereken alacakların ayrımı aşağıdaki şekilde yapılmalıdır:

- 1) Gerçek Kişiler: (f veya g) kurumsal veya perakende alacaklar,
- 2) Tüzel Kişiler:
 - a) Kamu Tüzel Kişileri

- (1) Devlet Tüzel Kişiliği: (a) Merkezi yönetimlerden alacaklar,
- (2) Mahalli İdareler: (b) Yerel yönetimlerden alacaklar¹,
- (3) Kamu Kurumları: Bu kuruluşların tamamı “(c) İdari birimlerden (kamu kuruluşlarından) alacaklar²” içinde yer almalıdır. Bununla birlikte yukarıda bahsi geçen İktisadi Devlet Teşekkülleri (İDT’ler) ile bağlı ortaklık ve müesseseleri, Mahalli Kamu Kurumları (İl Özel İdaresi, Belediye ve Büyükşehir Belediyelerine bağlı şirketler) ve iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet gösteren diğer kamu kuruluşları Yönetmelik’te yer alan tanım gereği³ kurumsal veya perakende alacaklar içinde değerlendirilmelidir. Kamu İktisadi Kuruluşları (KİK’ler) ise 233 sayılı KHK uyarınca “tek el niteliğindeki mal ve hizmetleri kamu yararı gözeterek üretmek ve pazarlamak üzere” kurulduğundan sermaye yeterliliği hesaplaması bakımından bu kuruluşların “Kamu Kuruluşları” sınıfında yer almaları Kurumumuzca uygun görülmektedir.

b)Özel Hukuk Tüzel Kişileri

- i) Şirketler (Kollektif, Adi ve Paylı Komandit, Limited, Anonim Şirketler): (f veya g) kurumsal veya perakende alacaklar,
- ii) Kooperatifler: (f veya g) kurumsal veya perakende alacaklar,
- iii) Dernek (Kamu yararına çalışan dernekler dahil) ve Vakıflar: (c) ticari olmayan girişimler,
- iv) Sendika ve Konfederasyonlar: (c) ticari olmayan girişimler,
- v) Siyasi Partiler: (c) ticari olmayan girişimler,
- vi) Spor Kulüpleri: (c) ticari olmayan girişimler,
- vii) Diğer özel hukuk tüzel kişileri: (c) ticari olmayan girişimler.

- 3) Tüzel Kişiliği Olmayan Kuruluş veya Organizasyonlar: Nihai borçlunun sınıfı esas alınmalıdır.

¹ Ülkemizin üniter bir idari yapıya haiz olması nedeniyle “bölgesel yönetim”ler bulunmamaktadır. Yurtdışından olan alacaklar bakımından ise “bölgesel yönetim”lerin söz konusu olabileceği izahı varedir.

² Bankaların Sermaye Yeterliliğinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelik EK-1 Birinci Bölüm 11 ila 17’nci fıkralarda idari birim ve kamu kuruluşu olarak iki ayrı ifade kullanılmaktadır. Ancak idare hukukumuzda bu iki kavrama ayrı ayrı tekabül eden terimler bulunmadığından söz konusu ifadeler eş anlamlı olarak kabul edilmelidir. Bu nedenle merkezi ve yerel yönetimler dışında yer alan tüm kamu tüzel kişileri idari birim/kamu kuruluşu olarak sınıflandırılmalıdır.

³ Yönetmelik’te yer alan tanım “n) Kamu kuruluşu: İktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet gösterenler hariç olmak üzere, merkezi yönetim ve yerel yönetimlerden ayrı kamu tüzel kişiliğini haiz olan kuruluşlar ile bu kuruluşların muadili yurtdışı kuruluşları,” şeklindedir.

1. Menkul Kıymetleştirme Pozisyonu Tanımı

Yönetmeliğın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında “menkul kıymetleştirme pozisyonunun” bir menkul kıymetleştirme işleminde maruz kalınan risk tutarını ifade ettiğı hüküm altına alınmıştır.

Bir menkul kıymetleştirme işlemi sonucunda ihraç edilen menkul kıymetlerin tutulması veya menkul kıymetleştirme işlemine garanti veya taahhüt verilmesi gibi yollarla menkul kıymetleştirme işleminde kaynaklı risklerin alınması, menkul kıymetleştirme pozisyonu anlamına gelmektedir. “Menkul Kıymetleştirmeye Konu Pozisyon” ise menkul kıymetleştirilen yani menkul kıymetleştirme işlemine konu edilen varlıklardır. Örneğın kredi kartı alacaklarına dayalı bir tahvil ihraç edilmişse burada ihraç edilen tahvilin bir dilimine yapılan yatırım (satın alınan tahvil) menkul kıymetleştirme pozisyonu iken, kredi kartı alacakları menkul kıymetleştirmeye konu pozisyonudur.

2. KDK Derecelendirme Notlarının Kullanımı

Yönetmeliğın “Kredi riskine esas tutar” başlıklı 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasında, risk ağırlıklı tutar hesabında, bu Yönetmelik ve alt düzenlemelere uygun olmak kaydıyla, bilanço içi varlıklar ile gayrinakdi krediler, taahhütler ve türev finansal araçların risk ağırlıklarının tespitinde KDK’ların derecelendirmeleri kullanılabileceğı hüküm altına alınmıştır. Bu hüküm uyarınca derecelendirme notu kullanımı bir zorunluluk değıldir. Kurulca yetkilendirilen veya notlarının kullanılmasına izin verilen derecelendirme kuruluşlarının müşterilerine verdikleri derecelendirme notlarını dikkate almadan, tüm müşterilerini derecesiz kabul edebilirler. Derecesiz kabul edilmeleri halinde uygulanacak risk ağırlığı, Yönetmeliğın Eklerinde ve ilgili Tebliğlerde açıklanmaktadır.

3. Ürün ve Hizmetlerin Yönetmelikteki Alacak Türleri ile Eşleştirilmesi

Yönetmeliğın 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında gayrinakdi krediler ve taahhütler risk düzeylerine göre sınıflandırılmış ve bu risk sınıflarına giren gayrinakdi kredi ve taahhütler tek tek sayılmıştır. Bankalar ise çeşitli ürün ve hizmetler çıkarmakta ve bunlara çeşitli adlar vermektedir. Çıkarılan bu ürün ve hizmetlerden gayrinakdi kredi ve taahhüt niteliğinde olanların 5 inci maddenin üçüncü fıkrası uygulamasında hangi sınıfa gireceğinin belirlenmesin bu ürün ve hizmete vermiş oldukları isme değıl, ürün ve hizmetin niteliklerine bakılması gerekmektedir. Örneğın, bankanın “Doğrudan Borçlandırma Sistemi Limit Taahhütleri” adı altında bir kredi türü bulunuyorsa ve söz konusu hesap Yönetmeliğın 5 inci

maddesinde adı geçen kullandırma garantili kredi tahsis taahhütleri gibi çalışıyorsa, bu taahhütleri vadesine göre söz konusu maddedeki kredi dönüşüm oranlarıyla ilişkilendirmesi gerekmektedir.

4. Bankalar ve Aracı Kurumlardan Şarta Bağlı Olan ve Olmayan Alacaklar

Banka tanımı Kanunun üçüncü maddesinde yapılmıştır. Aracı kurum kapsamına girecek kuruluşların belirlenmesinde ise 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamına giren aracı kurumlar dikkate alınacaktır.

5. Şarta Bağlı Olan ve Olmayan Perakende Alacakların Belirlenmesi

Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasında bir riskin “şarta bağlı olan ve olmayan perakende alacaklar” sınıfında yer alabilmesi için aşağıdaki koşulları sağlaması gerektiği belirtilmektedir:

a) *Maruz kalınan riskin gerçek kişilerle ya da KOBİ’lerle ilgili olması,*

b) *Borçlu müşteriden veya borçlu risk grubundan olan **alacak toplamının** perakende alacak sınıfına dahil tüm alacakların **binde ikisini** aşmaması,*

c) ***Brüt tahsili gecikmiş alacaklar** dâhil, şarta bağlı olan ve olmayan ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile tam teminatlandırılmış alacaklar hariç olmak üzere borçlu müşterinin veya borçlu risk grubunun bankaya, ana ortaklığa ve bağlı ortaklıklarına olan **toplam borç tutarının** iki milyon TL’yi geçmemesi gerekir. Bu sınırın hesabında bilanço dışı işlemler kredi dönüşüm oranları uygulandıktan sonraki tutarları üzerinden dikkate alınır. Bankalarca bu bilgilerin edinilmesi için her türlü tedbir alınır.*

...”

Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin beşinci fıkrasında da, **perakende asgari finansal kiralama alacaklarının bugünkü değerinin**, perakende alacak sınıfına dahil edilebileceği hüküm altına alınmıştır.

(a) Bendinde Aranılan Koşul

Bu koşulun sağlanabilmesi için karşı tarafın bir gerçek kişi olması ya da karşı tarafın tüzel kişi olduğu durumda bu tüzel kişinin işletmesinin KOBİ kavramı kapsamına girmesi gerekmektedir. KOBİ kavramı Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğğ) bendinde yapılmıştır. Bu tanıma göre bir işletmenin KOBİ olarak kabul edilebilmesi için

Bakanlar Kurulunun 19/10/2005 tarihli ve 2005/9617 sayılı Kararı eki Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmelik uyarınca KOBİ olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle bankalar, kredi ilişkisi devam ettiği süre zarfında bir müşterinin KOBİ olarak değerlendirilip değerlendirilemeyeceği hususuna karar verirken söz konusu KOBİ Yönetmeliğini esas almalıdır. Kurumumuzca sermaye yeterliliği düzenlemeleri kapsamında KOBİ tanımına (sınıflandırmaya) ilişkin herhangi ilave bir düzenleme yapılmamıştır. KOBİ tanımına ilişkin oluşabilecek tereddütlerde söz konusu KOBİ Yönetmeliği hükümlerini yürütmekle yükümlü ilgili kamu kurumuyla irtibata geçilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan KOBİ Yönetmeliğinde KOBİ sınıflaması için kriter olarak kullanılan ciro, çalışan sayısı vb. ile ilgili olarak şirketlerin yaptıkları beyanları bankaların muteber belgelerle belgelendirerek yapılacak denetimlerde hazır bulundurması gerekmektedir. Belgelendirilmenin yapılamadığı durumlarda ilgili alacak KOBİ alacağı olarak değerlendirilmemeli ve dolayısıyla perakende alacak grubunda sınıflandırılmamalıdır.

(b) Bendinde Aranılan Koşul

i) %0,2 Oranının Hesaplanması

%0,2'lik oran konsolide ve konsolide olmayan bazda uygulanacaktır. Bu amaçla öncelikle hem konsolide hem de konsolide olmayan bazda 6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerine uygun olarak perakende portföyler oluşturulmalıdır. Ardından (b) bendindeki % 0,2 sınırı her iki portföy için de uygulanmalıdır. Bunlardan herhangi birinde % 0,2 sınırını aşan borçlu müşteriler veya borçlu risk grubu olması halinde, bu müşteri ve borçlu risk grubu her iki portföyden çıkarılmalıdır. Ardından kalan diğer kredilerin % 0,2 sınıra uyumu tekrar hesaplanmalıdır. Konsolide sermaye yeterliliği standart oranının hesaplanmadığı aylar (Ocak, Şubat, Nisan vs.) için konsolide olmayan perakende portföy oluşturulurken de aynı zamanda konsolide perakende portföy oluşturulmalı ve yukarıda anlatıldığı şekilde sınırlara uyum gözetilmeli ve yeniden hesaplamalar yapılmalıdır. Bankaların, söz konusu portföyleri oluştururken farklı yöntemler kullanmaları kendi inisiyatiflerinde olup, netice itibarıyla;

- Nihai konsolide olmayan perakende portföyü ve nihai konsolide perakende portföyündeki hiçbir borçlu müşteri veya borçlu risk grubu, bulunduğu portföydeki toplam alacak tutarının % 0,2'sini aşmamış olmalı,

- Konsolide olmayan bazda sermaye yeterliliği standart oranının hesabında yukarıdaki şekilde belirlenen ve 6 ncı maddenin ikinci fıkrasındaki tüm koşulları sağlayan nihai konsolide olmayan perakende portföyü; konsolide sermaye yeterliliği standart oranının hesabında ise yukarıdaki şekilde belirlenen ve 6 ncı maddenin ikinci fıkrasındaki tüm koşulları sağlayan nihai konsolide perakende portföyü kullanılmalı,

- Herhangi bir borçlu müşteri veya borçlu risk grubu, konsolide olmayan ve konsolide sermaye yeterliliği standart oranlarının hesabında aynı sınıfta yer almak kaydıyla perakende veya kurumsal alacaklar risk sınıflarından sadece birinde yer almalıdır.

ii) Alacak Toplamının Hesaplanması

6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “Alacak Toplamı” borçlu müşteri veya borçlu risk grubunun tahsili gecikmiş alacakları için brüt risk tutarı, diğer tüm alacakları için ise ((c) bendinde belirtilen istisna hariç olmak üzere) Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükümlerine göre bulunacak risk tutarları toplanmak suretiyle hesaplanır.

(c) Bendinde Aranılan Koşul

i) Toplam Borç Tutarının Hesaplanması

6 ncı maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “Toplam Borç Tutarı”, borçlu müşteri veya borçlu risk grubunun tahsili gecikmiş alacakları için brüt risk tutarı, diğer tüm alacaklar için ise ((c) bendinde belirtilen istisna hariç olmak üzere) Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükümlerine göre bulunacak risk tutarları toplanmak suretiyle hesaplanır.

ii) Bürt Tahsili Gecikmiş Alacaklar

Tahsili gecikmiş alacaklar risk sınıfı kapsamında yer alan *borçlu müşteriden veya borçlu risk grubundan olan* alacakların brüt tutarı, brüt tahsili gecikmiş alacağı verir. Yani alacağın karşılık ayrılmadan önceki tutarı, brüt tahsili gecikmiş alacak anlamına gelir. Şarta bağlı olan veya olmayan ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile tam teminatlandırılmış alacaklar iki milyon TL’lik sınırın hesabında dikkate alınmamaktadır. Bu nedenle tahsili gecikmiş alacaklar risk sınıfında yer alan *borçlu müşteriden veya borçlu risk grubundan olan* alacakların brüt tutarı içinde tahsili şarta bağlı olan veya olmayan ikamet amaçlı gayrimenkul ipoteği ile tam teminatlandırılmış alacakların yer alması halinde bu alacakların brüt tutarları,

bu bent uygulaması ile sınırlı olarak, brüt tahsili gecikmiş alacak hesaplamasına dahil edilmeyecektir.

Asgari finansal kiralama alacaklarının bugünkü değeri

“Asgari finansal kiralama alacaklarının bugünkü değeri”, 17 No’lu Türkiye Muhasebe Standardına (Kiralama İşlemlerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı) göre belirlenecektir.

6. Diğer Alacaklar Risk Sınıfı

Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin altıncı fıkrasında, bu maddenin birinci fıkrasının (a) ilâ (l) bentlerinde yer alan risk sınıflarına dahil edilmeyen alacakların söz konusu fıkranın (m) bendinde yer alan “Diğer Alacaklar” altında sınıflandırılacağı hükmedilmektedir. Bu hüküm ile Yönetmeliğin 7 nci maddesinin altıncı fıkrası birlikte değerlendirildiğinde; karşı tarafı tespit edilemeyen diğer aktiflerin, muhtelif alacaklar ve satış amaçlı elde tutulan ve durdurulan faaliyetlere ilişkin duran varlıklar kalemlerinin “Diğer Alacaklar” risk sınıfı altında yer alması ve %100 risk ağırlığına tabi tutulması gerekmektedir.

Ertelenmiş vergi aktifinin özkaynak hesaplamasında indirim konusu edilmiş kısmı kredi riski hesaplamasında dikkate alınmaz, kalan kısım ise “Merkezi Yönetimlerden ve Merkez Bankalarından Alacaklar” risk sınıfında raporlanır ve ilgili ülkenin tabi olduğu risk ağırlığına tabi tutulur .

7. Risk Ağırlıklı Tutarların Hesaplanması

7.1. Alım Satım Hesapları

Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında risk ağırlıklı tutar hesaplaması kapsamına girmeyen unsurlar sayılmıştır. Bu unsurlardan ilki *alım satım hesabındaki kalemlerdir*.

Bilindiği üzere, 01.07.2012 tarihinde yürürlükten kalkan mülga sermaye yeterliliği düzenlemelerine göre satılmaya hazır menkul kıymetlerin banka bilançosundaki toplam menkul kıymetler içindeki payının %10’u aşması durumunda, satılmaya hazır menkul kıymet hesapları alım satım hesapları olarak kabul edilmekteydi. Mevcut sermaye yeterliliği düzenlemeleri kapsamında ise, satılmaya hazır menkul kıymet portföyü için söz konusu mülga düzenlemelerde yer alan %10 sınırlaması bulunmamaktadır, dolayısıyla bu esasa göre satılmaya hazır menkul kıymet portföyü alım satım veya alım satım dışı hesap (bankacılık hesapları) olarak tasniflenemeyecektir.

Bir pozisyonun veya portföyün alım satım hesabına dahil edilmesine ilişkin esaslar Yönetmeliğin Alım Satım ile ilgili Ek-3’ünde düzenlenmiştir. Söz konusu Ek’in Birinci Bölümünde **Alım Satım Amaçları**, Dördüncü Bölümünde ise **Alım Satım Hesaplarına Dahil Edilme Şartları** hükme bağlanmıştır. Ek-3’ün Dördüncü Bölümünde yer alan hükümler çerçevesinde, bu tür bir sınıflandırma yapabilmek için öncelikle bankanın hangi pozisyonlarını alım satım hesaplarına dâhil edeceğine dair açıkça tanımlanmış politika ve yöntemler oluşturması gerekmektedir. Bu itibarla, bir pozisyonun veya portföyün alım satım hesapları kapsamına alınıp alınamayacağı belirlenmesinde, muhaseseli anlamda nerede sınıflandırdığına bakılmaksızın Ek-3’ün Dördüncü Bölümü uyarınca oluşturacağı politika ve yöntemler ile aynı ekin Birinci Bölümde açıklanmış olan alım satım amaçları kapsamında karar verilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, satılmaya hazır menkul kıymetlerin vadesinin dolmadan satışı, değerlendirme ilkeleri, yeniden sınıflandırılması gibi hususlar için Bankaların Muhasebe Uygulamalarına ve Belgelerin Saklanması İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca Türkiye Muhasebe Standartlarına ilişkin hükümlerin dikkate alınması gerekmektedir. Muhaseseli olarak belirlenen “Alım Satım Amaçlı Menkul Değerler”, “Satılmaya Hazır Menkul Değerler” ve “Vadeye Kadar Elde Tutulacak Menkul Değerler” ayrımından bağımsız olarak, sadece Yönetmelik kapsamında sermaye yeterliliği hesabına münhasıran bilanço içi ve dışı kalemler, alım-satım hesapları ve bankacılık hesapları olmak üzere ikiye ayrılmalıdır.

Son olarak, bankanın alım satım stratejisinin değişmesi, sermaye yeterliliği hesabına münhasıran oluşturulan alım-satım hesaplarının ve alım-satım hesapları dışındaki hesapların kapsamının değiştirilmesini gerektiriyorsa, söz konusu hesaplar arasında gerekli geçişler yapılmalı ve nihai sınıflandırma Yönetmelik ve alt düzenlemelerine uygun hale getirilmelidir.

7.2. Sermayeden İndirilen Değerler

Risk ağırlıklı tutar hesaplaması kapsamına girmeyen unsurlardan ikincisi Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte sermayeden indirilen değer olarak dikkate alınan tutarlardır.

Bu kapsamda bir kalemin sermayeden indirilen değer olarak risk ağırlıklı tutar hesaplaması dışında tutulabilmesi için bu kalemin Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelik uyarınca özkaynak hesaplamasında bir indirim kalemi olması gerekmektedir. İndirim kalemleri Bankaların Özkaynaklarına İlişkin Yönetmelikte açıkça ismen yer aldığı gibi bu Yönetmelik

uyarınca Kurul Kararıyla da belirlenebilmektedir. Bu sebeple, Kurulca özkaynaktan (ana sermayeden, katkı sermayeden veya bunların toplamından) indirilmesine karar verilmiş olan bir kalem bulunması halinde, bu Kurul Kararındaki esaslar dahilinde bulunacak tutarlar için risk ağırlıklı tutar hesaplanmayacaktır. İndirimin bir kaleme ilişkin kısmi olması halinde indirimde konu edilmeyen tutarlar risk ağırlıklı tutar hesaplamasına tabi tutulmaya devam edilecektir.

7.3. Risk Ağırlığı Belirlenmemiş Alacaklar

Yönetmeliğin 7 nci maddesinin altıncı fıkrasında, bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde herhangi bir risk ağırlığı belirlenmemiş risk kalemlerine %100 risk ağırlığı uygulanacağı hükmedilmektedir. Örneğin gümüş, platin gibi kıymetli madenler (altın hariç) için Yönetmelikte herhangi bir risk ağırlığı belirlenmemiş olduğundan bunlara %100 risk ağırlığı uygulanması gerekmektedir.

Herhangi bir risk ağırlığı belirlenmemiş alacakların sınıflandırılması için Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin altıncı fıkrasına ilişkin açıklamalar da göz önünde bulundurulmalıdır. Bu açıdan bakıldığında, örnekte bahsi geçen kalemler “Diğer Alacaklar” sınıfında raporlanacaktır.

7.4. %0 Risk Ağırlığı Uygulanacak Ortaklıklar

Maddenin yedinci fıkrasında, karşı tarafı ana ortaklıkları, bağlı ortaklıkları veya ana ortaklıklarının bağlı ortaklıkları olan bir bankanın maruz kaldığı risklerin, söz konusu ortaklıkların ana ve katkı sermayelerinde artışa neden olanlar hariç olmak üzere ve aynı fıkranın (a) ilâ (d) bentlerinde sayılan koşulların yerine getirilmesi şartıyla yüzde sıfır risk ağırlığına tabi olacağı hükmedilmektedir.

Fıkra kapsamına, (a) ila (d) bentlerindeki koşulların sağlanıyor olması kaydıyla karşı tarafı bankanın ana ortağı, bağlı ortaklığı veya ana ortağının bağlı ortağı olan riskler girmektedir. Ancak bu risklerin karşı tarafın ana sermaye ve katkı sermaye hesaplamasına girmesi veya risklerin söz konusu ortaklıkların sermayelerine iştirak şeklinde olması halinde bu riskler fıkra uygulamasına konu edilmeyecektir.

8. Genel Piyasa Riski ve Spesifik Risk Hesaplamasında Netleştirme

Yönetmeliğin 12 nci maddesinde, 10 ila 18 inci maddeleri arasında açıklanan genel piyasa riski ve spesifik risk hesaplamalarıyla ilgili olarak netleştirme hükümleri yer almaktadır. Maddenin birinci fıkrası kapsamında “Netleştirme” bölümü hükümlerini uygulamak

bankaların ihtiyarındadır. Madde hükmünün anlaşılabilirliği açısından konu aşağıda bir örnekle açıklanmıştır.

Örnek

a- Bankanın alım satım portföyünde 100 TL'lik A bonusu olduğu ve aynı bonodan 40 TL'lik vadeli/valörlü satım taahhüdüne girildiği varsayımı altında, spesifik risk hesaplamasında dikkate alınacak tutar nedir?

b- Bankanın alım satım portföyünde 100 TL'lik A bonusu olduğu ve aynı bonodan 120 TL'lik vadeli/valörlü satım taahhüdüne girildiği varsayımı altında, spesifik risk hesaplamasında dikkate alınacak tutar nedir?

c- Bankanın bilanço içinde alım satım portföyünde sadece 100 TL'lik A bonusu bulunduğu ve 40 TL'lik B bonosundan vadeli/valörlü satım taahhüdüne girildiği varsayımı altında spesifik risk hesaplamasında dikkate alınacak tutar nedir? Bonolar farklı olmasına rağmen iki bono netleştirilerek 60 TL mi, bonolar farklı olduğu için netleştirilmeden ve sadece bilanço içinde olan bono dikkate alınarak 100 TL mi raporlanacak, yoksa bonoların mutlak değerlerinin toplamı dikkate alınarak 140 TL mi raporlanacaktır?

Çözüm

Yukarıda verilen bilgiler ışığında cevaplar aşağıdaki şekildedir:

a) Aynı bono söz konusu olduğu için farkı alınır. Spesifik risk hesaplamasında dikkate alınacak tutar 60 TL uzun pozisyonudur.

b) Aynı bono söz konusu olduğu için farkı alınır. Spesifik risk hesaplamasında dikkate alınacak tutar 20 TL kısa pozisyonudur.

c) İki farklı bonoya ilişkin pozisyonlar olduğu için netleştirilmeden veya toplanmadan, spesifik risk hesaplamasında A bonusu için 100 TL uzun pozisyon, B bonusu için ise 40 TL kısa pozisyon ayrı ayrı dikkate alınacaktır.

9. Operasyonel Risk - Temel Gösterge Yöntemi

Yönetmeliğin 24 üncü maddesinde operasyonel riske esas tutarın temel gösterge yöntemi ile hesaplanmasına ilişkin usul ve esaslara yer verilmiştir. Maddenin ikinci fıkrasında bu hesaplamada kullanılan brüt gelir rakamının nasıl bulunacağı açıklanmaktadır. Brüt gelir rakamının bulunmasında “**Alım Satım Hariç Diğer Aktiflerin Satışından Elde Edilen Kar**

Zarar” kalemi ile “**Bankalardan Alınan Destek Hizmetleri Karşılığı Yapılan Faaliyet Giderleri**” kalemi için uygulama aşağıdaki şekilde olacaktır:

9.1. Alım Satım Hariç Diğer Aktiflerin Satışından Elde Edilen Kar Zarar Kalemi

Temel gösterge yöntemi ile gerçekleştirilen operasyonel riske esas tutar hesaplamalarında alım satım hariç diğer aktiflerin satışından elde edilen kar zarar kaleminin eksi bakiye vermesi durumunda bu eksi bakiyenin ilgili yıldaki brüt gelir hesaplamasına aynen dahil edilmesi gerekmektedir. Söz konusu kalem pozitif bir bakiye vermekte (yani kârda) ise pozitif tutar, negatif bir bakiye vermekte (yani zararda) ise negatif tutar hesaplamaaya dahil edilecektir. Bu suretle, kalemin negatif olması durumunda negatif bir değer çıkarma işlemine tabi olacağı için brüt gelir rakamı artacak, pozitif olması durumunda ise brüt gelir rakamı azalacaktır.

9.2. Bankalardan Alınan Destek Hizmetleri Karşılığı Yapılan Faaliyet Giderleri

Temel gösterge yöntemi ile gerçekleştirilen operasyonel riske esas tutar hesaplamalarında yurtiçi/yurtdışı muhabirlik ilişkisi ve marka paylaşım hizmetleri gibi bankalardan alınan hizmetler için yapılan giderler “Bankalardan Alınan Destek Hizmetleri Karşılığı Yapılan Faaliyet Gideri” olarak değerlendirilecektir.

İKİNCİ BÖLÜM YÖNETMELİK EK-1

1. Kredi Kalitesi Kademesi Uygulaması

1.1. Yetkilendirme, Tayin ve Eşleştirme Gerekliliği

Derecelendirmeye dayalı uygulamaların kullanımı, yetkilendirilmiş bir kredi derecelendirme kuruluşunun tayinine ve alacağın ilgili olduğu risk sınıfı için Kurumca eşleştirme yapılmış olmasına bağlıdır. Bu koşullardan herhangi birinin bulunmaması halinde Ek-1'in Birinci Bölümünün 7 nci fıkrasında eşleştirmeye bağlı olmayan uygulama hariç olmak üzere derecelendirmeye dayalı uygulamadan yararlanılması mümkün olmayacak, alacak derecesiz kabul edilecektir.

1.2. Yetkili Derecelendirme Kuruluşları

12.07.2012 tarih ve 4834 sayılı Kurul Kararı uyarınca Derecelendirme Kuruluşlarının Yetkilendirilmesine ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik çerçevesinde yetkilendirilen derecelendirme kuruluşlarının müşterilerine verdiği tüm derecelendirme notları (Aynı Kararın 3 numaralı fıkrasında belirtilen not kullanımları ve bu kapsamda aşağıda "Karşı Tarafı Yurt Dışında Yerleşik Kişi Olan Alacaklar" bölümünde yapılan açıklamalar hariç) dördüncü kredi kalitesi kademesine eşleştirilmiştir.

1.3. Karşı Tarafı Yurt Dışında Yerleşik Kişi Olan Alacaklar

12.07.2012 tarih ve 4834 sayılı Kurul Kararı uyarınca karşı tarafı yurt dışında yerleşik kişi olan alacaklarla ilgili olarak,

- a) Merkezi Yönetimlerden veya Merkez Bankalarından Alacaklar (Ülkemiz de dahil),
- b) Bankalar ve Aracı Kurumlardan Alacaklar,
- c) Bölgesel Yönetimlerden veya Yerel Yönetimlerden Alacaklar,
- ç) İdari Birimlerden ve Ticari Olmayan Girişimlerden Alacaklar,
- d) Çok Taraflı Kalkınma Bankalarından Alacaklar,
- e) Kurumsal Alacaklar,

risk sınıfları için söz konusu Kurul Kararı ekinde yer alan uluslararası derecelendirme kuruluşlarının verdikleri derecelendirme notları kullanılabilir. Söz konusu notların kullanılmasında aynı ekte yer alan eşleştirme tablosu dikkate alınmalıdır.

2. Repo İşlemleri

Kredi riskine esas tutarın hesaplanacağı alacaklar, Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılmaktadır. Alım-satım hesapları için karşı taraf kredi riski için sermaye yükümlülüğünün hesaplanmasına ilişkin esaslar ise Yönetmeliğin 21 inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, repo ve ters repo sözleşmelerine ilişkin risk tutarları ve bunlara ilişkin risk ağırlıklı tutarlar, kredi riski azaltımına ilişkin usul ve esaslar ile Yönetmelik, Ek-2 ve 7 nci maddenin beşinci fıkrası uyarınca belirlenen usul ve esaslara uygun bir şekilde hesaplanacaktır. Yönetmeliğin Ek-2 sinde açıklanan türev finansal araçlar, repo işlemleri, menkul kıymetler veya emtia ödünç verme veya ödünç alma işlemleri, takas süresi uzun işlemler ile kredili menkul kıymet işlemlerinin Yönetmeliğin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan alacaklar içerisinde yer alıyor iseler kredi riskine esas tutar hesaplamasına; alım satım hesaplarında yer alan alacaklar içerisinde yer alıyor iseler piyasa riskine esas tutar hesaplamasına dahil edilmeleri gerekmektedir. Raporlamada ise söz konusu ayırım halihazırda, kredi riskine ilişkin raporlama formunun en altında “Karşı Taraf Kredi Riski Detayı” bölümünde yapılmaktadır.

Repo sözleşmelerinde, repo sözleşmesinin Ek-2’ye uygun olarak hesaplanacak değeri için karşı taraf kredi riski hesaplamasına ilaveten repoya konu edilen menkul kıymetin Yönetmeliğin 7’nci maddesinin birinci fıkrasında sayılan alacaklar içerisinde yer alması durumunda menkul kıymetin ihraççısına uygun olarak Yönetmelik Ek-1 kapsamında kredi riski de hesaplanacaktır.

3. Merkezi Yönetimlerden veya Merkez Bankalarından Alacaklar

3.1. İhracat Kredi Kuruluşlarının Kredi Derecelendirmelerinin Kullanımı

12.07.2012 tarih ve 4834 sayılı Kurul Kararı uyarınca, Merkezi Yönetimlerden veya Merkez Bankalarından Alacaklar risk sınıfı için Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından yayımlanan ülke riski sınıflandırması, söz konusu Karar Eki’nde yer alan uluslararası derecelendirme kuruluşlarından alınmış kredi derecelendirme notu bulunmayan merkezi yönetim ve merkez bankaları ile sınırlı olmak kaydıyla kullanılabilir.

4. Bölgesel veya Yerel Yönetimlerden Alacaklar

4.1. Merkezi Yönetimler İle Aynı Risk Ağırlığına Tâbi Tutulacak Olan Yerel Yönetimler

Yönetmeliğin Ek-1'inin 9 uncu fıkrasında, yerel yönetimlerin özel gelir yaratma ve toplama yetkileri ile temerrüt riskini azaltıcı etki yapan belirli kurumsal düzenlemelerin mevcudiyeti nedeniyle Türkiye Cumhuriyeti Merkezi Yönetimi ile aralarında risk açısından herhangi bir farkın bulunmadığı durumlarda, yerel yönetimlerden alacakların merkezi yönetiminden alacaklarla aynı risk ağırlığına tabi tutulacağı ve Kurumun, **merkezi yönetimler ile aynı risk ağırlığına tâbi tutulacak olan yerel yönetimleri** kamuya açıklayacağı hüküm altına alınmıştır.

Bu fıkra kapsamında herhangi bir açıklama yapılana kadar merkezi yönetimler ile aynı risk ağırlığına tabi tutulacak herhangi bir yerel yönetimin bulunmadığı kabul edilecek ve Türkiye'de yerleşik tüm yerel yönetimler için söz konusu Ek'in sadece 8 inci fıkrası hükümleri geçerli olacaktır. Yurt dışında yerleşik bölgesel ve yerel yönetimlerle ilgili olarak ise Yönetmelik Ek-1'in Birinci Bölümünün sırasıyla 10 uncu ve 14 üncü fıkralarında yapılan açıklamalar dikkate alınacaktır.

4.2. İdari Birimlerden ve Ticari Olmayan Girişimlerden Alacaklar

Yönetmeliğin Ek-1'inin 12 ve 13 üncü fıkralarında, 13 ilâ 17 nci fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, **kamu kuruluşlarından** alacaklara %100 risk ağırlığı uygulanacağı, bankaların bu alacaklar için 16 ve 17 nci fıkra hükümlerini esas alarak risk ağırlığını belirleyeceği ve kamu kuruluşu bazında ve Türkiye Cumhuriyeti Merkezi Yönetimi tarafından verilen bir garantinin mevcudiyetinden dolayı **risklilik açısından herhangi bir fark bulunmadığına Kurulca karar verilenlerden olan alacakların**, merkezi yönetimden alacaklar ile aynı uygulamaya tâbi tutulacağı hüküm altına alınmıştır.

Kamu kuruluşlarının kapsamı için Yönetmeliğin 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (o) bendine ilişkin açıklamalar dikkate alınacaktır.

Diğer taraftan, Kurum tarafından herhangi bir açıklama yapılana kadar merkezi yönetimlerden alacaklar ile aynı uygulamaya tabi olacak bir kamu kuruluşunun bulunmadığı kabul edilecektir. Yurt dışında yerleşik kamu kuruluşları ile ilgili olarak ise Yönetmelik Ek-1'in Birinci Bölümünün sırasıyla 10 uncu ve 14 üncü fıkralarında yapılan açıklamalar dikkate

alınacaktır.

5. Bankalardan ve Aracı Kurumlardan Alacaklar

5.1. Genel Uygulama

Bankalar ve aracı kurumlardan alacaklarla ilgili olarak aşağıdaki tablo dikkate alınmalıdır. İtalik olarak verilen bilgiler işbu genelgenin yayınlandığı tarih itibariyle geçerli olan risk ağırlıklarının göstermektedir.

Derecelendirme kuruluşlarının müşterilerine verdikleri derecelendirme notlarının hangi kredi kalitesi kademelerine eşleştirildiği 12.07.2012 tarih ve 4834 sayılı Kurul Kararı'nda yer almaktadır.

		Uzun Vadeli Alacak		Kısa Vadeli Alacak	
		TL Cinsinden	Yabancı Para Cinsinden	TL Cinsinden	Yabancı Para Cinsinden
Türkiye'de bulunan bankalar	Derecelendirme notu varsa ⁴	Uluslararası Türk Parası notu dikkate alınır. (Fıkra 27)	Uluslararası Yabancı Para notu dikkate alınır. (Fıkra 27)	Fıkra 35 ve Fıkra 36 hükümleri uygulanır.	Uluslararası Yabancı Para notu dikkate alınır. (Fıkra 29)
		İlgili Kurul Kararınca tümü üçüncü kredi kalitesi kademesine eşleştirildiğinden %50 risk ağırlığı uygulanır.		İlgili Kurul Kararınca tümü üçüncü kredi kalitesi kademesine eşleştirildiğinden %20 risk ağırlığı uygulanır.	
	Derecelendirme notu yoksa	(Fıkra 28, Fıkra 26 ve Fıkra 4)	(1 ilâ 7 nci Fıkralar, Fıkra 28 ve Fıkra 26)	(Fıkra 35, Fıkra 36, Fıkra 4 ve Fıkra 26)	(1 ilâ 7 nci Fıkralar, Fıkra 30 ve Fıkra 26)
		Fıkra 4 uyarınca Türkiye Hazinesi'nden olan TL cinsinden	(İkinci Bölüm 1 ilâ 7 nci fıkralar uyarınca, varsa, bankanın tayin	Fıkra 4 uyarınca Türkiye Hazinesi'nden olan TL cinsinden	(İkinci Bölüm 1 ilâ 7 nci fıkralar uyarınca, varsa, bankanın

⁴ 12/7/2012 tarih ve 4834 sayılı Kurul Kararı uyarınca, Türkiye'de bulunan bankalar ve aracı kurumlar için sadece Kurulca yetkilendirilmiş derecelendirme kuruluşları tarafından verilen derecelendirme notları dikkate alınabilmektedir. Uluslararası derecelendirme kuruluşlarının Türkiye'de bulunan bankalar ve aracı kurumlara verdikleri derecelendirme notları dikkate alınmaz.

		alacaklara %0 risk ağırlığı uygulandığı için %50 risk ağırlığı uygulanır.	ettiği KDK'lar da dikkate alınarak) Bankanın Birinci Bölüm 1 ila 7 nci fıkralar uyarınca Türkiye Hazinesi'nden olan YP alacaklara uyguladığı risk ağırlığı ile (Fıkra 28 uyarınca) %50 den büyük olanı uygulanır.	alacaklara %0 risk ağırlığı uygulandığı için %20 risk ağırlığı uygulanır.	tayin ettiği KDK'lar da dikkate alınarak) Bankanın Birinci Bölüm 1 ila 7 nci fıkralar uyarınca Türkiye Hazinesi'nden olan YP alacaklara uyguladığı risk ağırlığı ile (Fıkra 30 uyarınca) %20 den büyük olanı uygulanır.
--	--	--	---	--	---

Yerel Para Cinsinden

Yabancı Para Cinsinden

Yerel Para Cinsinden

Yabancı Para Cinsinden

Yurtdışı nda Bulunan Bankalar	Yerel para biriminden alacaklara düşük (avantajlı) (örneğin %0) risk ağırlığı uygulayan ülkelerde	Derecelendirme notu varsa ⁵	Uluslararası Yerel Para notu dikkate alınır. (Fıkra 27)	Uluslararası Yabancı Para notu dikkate alınır. (Fıkra 27)	Fıkra 35 ve Fıkra 36 hükümleri uygulanır.	Uluslararası Yabancı Para notu dikkate alınır. (Fıkra 29)
		Derecelendirme notu yoksa	Söz konusu düşük (avantajlı) risk ağırlığından düşük olmayacak şekilde asgari %50 risk ağırlığı uygulanır. (Fıkra 28 ve Fıkra 26)	(1 ilâ 7 nci Fıkralar, Fıkra 28 ve Fıkra 26)	Söz konusu düşük (avantajlı) risk ağırlığından düşük olmayacak şekilde asgari %20 risk ağırlığı uygulanır. (Fıkra 35 ve Fıkra 36)	(1 ilâ 7 nci Fıkralar, Fıkra 30 ve Fıkra 26)
	Kendi para biriminden	Derecelendirme notu varsa ⁷	Uluslararası Yerel Para notu dikkate alınır.	Uluslararası Yabancı Para notu dikkate alınır.	Uluslararası Yerel Para notu dikkate alınır.	Uluslararası Yabancı Para notu dikkate alınır.

⁵ 12/7/2012 tarih ve 4834 sayılı Kurul Kararı uyarınca yurtdışında bulunan bankalar ve aracı kurumlar için Kurulca yetkilendirilmiş Türkiye'de yerleşik derecelendirme kuruluşları ile Fitch, Moody's, S&P, JCR Japonya ve DBRS tarafından verilen derecelendirme notları dikkate alınabilmektedir.

	alacaklara düşük (avantajlı) risk ağırlığı uygulamayan ülkeler		(Fıkra 27)	(Fıkra 27)	(Fıkra 29)	(Fıkra 29)
--	--	--	------------	------------	------------	------------

Söz konusu tablonun uygulanmasında;

i. Derecelendirme notlarının kullanımında Ek-1 İkinci Bölüm hükümleri de dikkate alınmalıdır.

ii. Derecelendirme notu bulunan bankalardan olan alacaklara, bankanın kurulu bulunduğu ülkenin merkezi yönetiminden alacaklara uygulanan risk ağırlığından daha düşük risk ağırlığı (söz konusu bankanın derecelendirme notunun yüksek olması durumunda) uygulanması mümkündür.

iii. Derecelendirme notu bulunmayan bankalardan olan alacaklara, kurulu bulunduğu ülkenin merkezi yönetiminden alacaklara uygulanan risk ağırlığından daha düşük risk ağırlığı uygulanamaz (bkz. 26 ncı fıkra).

5.2. Kurum Tarafından Yetkilendirilen ve Denetlenen Diğer Finansal Kuruluşlar

Ek-1'in 25 inci fıkrasında, 24 ilâ 37 nci fıkraların diğer hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kurum tarafından yetkilendirilen ve denetlenen diğer finansal kuruluşlardan olan alacakların bankalardan alacaklar ile aynı risk ağırlığına tabi olacağı hükmedilmektedir.

Hükümde geçen “diğer finansal kuruluşlar”, kalkınma yatırım bankaları hariç 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 3'üncü maddesinde tanımlanan finansal kuruluşları ifade etmektedir. Bu finansal kuruluşlardan bankalardan alacaklar ile aynı risk ağırlığına tabi tutulacak olanlar ise bunlardan Kurumca yetkilendirilen ve denetlenenlerdir. Ancak, bahse konu diğer finansal kuruluşlar banka ya da aracı kurum olmadıkları için Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) ve (k) bentlerinde sınıflandırılmayacak, aynı fıkra uyarınca diğer sınıflardan uygun olanına dahil edilecektir.

5.3. Derecelendirilmemiş Bankalar ve Aracı Kurumlardan Alacaklara Uygulanan Risk Ağırlığı Tabanı

Ek-1'in 26 ncı fıkrasında, bu Ek'in İkinci Bölümünün 14 ve 15 inci fıkralarında yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla derecelendirilmemiş bankalar ve aracı kurumlardan alacaklara, bunların kurulu olduğu ülkenin merkezi yönetiminden alacaklar için uygulanandan daha düşük bir risk ağırlığı uygulanmayacağı hükmedilmektedir. Bu hükmün yurtdışında kurulu bankalar bakımından uygulanmasında, hesaplamayı yapan bankaca ilgili ülke mevzuatının değerlendirilmesi gerekmektedir.

5.4. Kısa Vadeli Alacaklarda Uzun Vadeli Derecelendirme Notunun Kullanılabilmesi

Ek-1'in 29 ncu fıkrasında, yetkilendirilmiş bir KDK tarafından derecelendirilen bankalar ve aracı kurumlardan olan kalan vadesi üç ay veya daha kısa alacaklar için, uzun vadeli kredi derecelendirmesi esas alınarak fıkradaki tabloda yer alan risk ağırlıklarının kullanılacağı hükmedilmektedir.

Kısa vadeli derecelendirme notunun uygulama alanları Ek-1'in 31 ila 34 ve 64 üncü fıkraları için geçerlidir. Bu itibarla, sadece alacağa özgü kısa vadeli derecelendirme notunun bulunması halinde kısa vadeli derecelendirme notu dikkate alınacaktır. Kalan vadesi üç ay veya daha kısa alacaklar için, alacağa özgü kısa vadeli derecelendirme notu bulunmaması halinde, uzun vadeli kredi derecelendirmesi kullanılacaktır.

6. Gayrimenkul İpoteğiyle Teminatlandırılmış Alacaklar

6.1. İpotek Tesisi Gerekliliği-Projeli Konut Kredileri

Yönetmelik Ek-1'in 43 üncü fıkrasında, "Malik gerçek veya tüzel kişinin ya da intifa hakkı sahibinin ikamet ettiği veya edeceği ya da kiraya verdiği veya vereceği inşa halindeki dahil ikamet amaçlı gayrimenkullerin tümü üzerinde tesis edilen ipotekle tamamı veya bir kısmı teminatlandırılan alacakların tam teminatlı kısımlarına %50 risk ağırlığı uygulanır. Bu fıkra uygulamasında, inşa halindeki ikamet amaçlı gayrimenkuller için kat irtifakı alınmış tapular üzerine alınan arsa ipotekleri aranır." hükmü yer almaktadır.

Hükümde geçen "inşa halindeki ikamet amaçlı gayrimenkuller için kat irtifakı alınmış tapular üzerine alınan arsa ipotekleri aranır" ifadesinden, projeli konut kredileri kapsamında (örneğin TOKİ, Emlak GYO, veya diğer kurumsal inşaat ve müteahhitlik şirketleri) kullanılan kredilerde, kredinin tahsisi birey adına bu kurumlara yapıldığından ve kredinin ilk aşamasında ipotek tesis edilemediğinden, söz konusu aşamada konut edindirme amacı olsa dahi alacak söz

konusu gayrimenkulle teminatlandırılmış olarak kabul edilemeyecektir. Fıkra uygulaması bakımından teminatlandırmanın muhakkak suretle ipotek yoluyla yapılması şarttır.

Banka lehine ipotek tesis edilene kadar ilgili alacak, kredi sözleşmesini imzalayan borçlunun (karşı tarafın) dahil olduğu risk sınıfında raporlanmalı ve Yönetmelikte belirtilen uygun risk ağırlığına tabi tutulmalıdır. Diğer bir ifadeyle, kredi sözleşmesini imzalayan borçlunun (karşı tarafın) perakende alacaklara ilişkin koşulları sağlayan⁶ bir müşteri olması durumunda söz konusu alacak “Perakende Alacaklar” risk sınıflarından⁷ uygun olanında %75 risk ağırlığına tabi olarak; borçlunun bir kurum/kuruluş veya şirket (örneğin TOKİ, Emlak GYO veya diğer kurumsal inşaat ve müteahhitlik şirketleri) olması durumunda söz konusu alacak ilgili kurum/kuruluş veya şirketin dahil olduğu risk sınıfında ve Yönetmelikte belirtilen uygun risk ağırlığına tabi olarak raporlanmalıdır/hesaplamalara dahil edilmelidir.

7. Kurulca Riski Yüksek Olarak Belirlenen Alacaklar

Yönetmeliği Ek-1’inin 60 ıncı fıkrasında, tahsili gecikmemiş olan yüksek riskli alacaklara özel karşılık ayrılması durumunda bu alacaklara;

- a) Özel karşılıklar, brüt alacak tutarının (özel karşılıklarla birlikte) en az %20’si oranında ise, %100 risk ağırlığı,
- b) Özel karşılıklar, brüt alacak tutarının (özel karşılıklarla birlikte) en az %50’si oranında ise, %50 risk ağırlığı

uygulanacağı hükmedilmektedir.

Hükmün (a) ve (b) bendi uygulamasında özel karşılık/brüt alacak tutarı oranı her bir alacak bazında hesaplanacak, “özel karşılıklarla birlikte brüt alacak tutarı” olarak da alacağın özel karşılık ayrılmadan önceki tutarı esas alınacaktır.

8. Kısa Vadeli Kredi Derecelendirmesi Bulunan Bankalar ve Aracı Kurumlardan Olan Alacaklar ile Kurumsal Alacaklar

Ek-1’in 64 üncü fıkrasında, alacağa özel kısa vadeli bir kredi derecelendirmesi bulunan, 27 ilâ 30 uncu fıkra hükümlerinin uygulandığı bankalar ve aracı kuruluşlardan olan alacaklar ile

⁶ Yönetmelik 6 ncı maddenin ikinci fıkrasındaki koşulları sağlayan.

⁷ KOBİ Perakende Alacaklar veya Diğer Perakende Alacaklar

kurumsal alacaklar için, söz konusu derecelendirme dikkate alınarak fıkradaki Tabloda yer alan risk ağırlıklarının kullanılacağı hükmedilmektedir.

Fıkırada bahsi geçen alacağa özel kısa vadeli bir kredi derecelendirmesi bulunan alacaklar ayrı bir varlık kategorisi olarak değerlendirilmeli ve raporlanmalıdır. Diğer taraftan, Bankalar ve Aracı Kurumlardan Alacaklar ile Kurumsal Alacaklardan 64'üncü fıkrada kapsamı dışındaki diğer kısa vadeli alacaklar ile Bankalar ve Aracı Kurumlardan Alacaklar ile Kurumsal Alacaklardan uzun vadeli olanlar da ilgili sınıflarında (Bankalar ve Aracı Kurumlardan Alacaklar sınıfında ya da Kurumsal Alacaklar) izlenmeli ve raporlanmalıdır.

9. Diğer Alacaklar

Ayniyat mevcudu maddi duran varlık olarak değerlendirildiğinden bu fıkrada kapsamında %100 risk ağırlığına tabi tutulacaktır.

10. İkinci Bölüm- KDK'ların Kredi Derecelendirmelerinin Risk Ağırlıklarının Tespiti İçin Kullanılması

Ek-1'in İkinci Bölümünün 1 inci fıkrasında, bankaların uygulanacak risk ağırlıklarının tespiti için bir veya birden fazla yetkili KDK tayin edebileceği ve tayin ettiği KDK'ların isimlerini Risk Merkezi'ne ileticeği hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm uyarınca, bankalar, Kurulca yetkilendirilen KDK'lardan bir veya birkaçını kendi isteği doğrultusunda tayin edebilir. Bununla birlikte tayin edilen KDK ya da KDK'ların derecelendirmelerinin kullanımı ile ilgili olarak Yönetmeliğin 4 üncü maddesindeki hususlar da dikkate alınmalıdır.

KREDİ RİSKİ AZALTIM TEKNİKLERİNE İLİŞKİN TEBLİĞ UYGULAMASINDA DİKKATE ALINACAK HUSUSLAR

1. Basit Finansal Teminat Yöntemi

1.1. Gerçeğe Uygun Değer

Tebliğin 33 üncü maddesinin birinci fıkrasında, Basit Finansal Teminat Yönteminde dikkate alınan finansal teminatların 19 uncu maddeye uygun olarak gerçeğe uygun değeri ile değerlendirileceği hükmedilmektedir.

Fıkra hükmünde yer alan gerçeğe uygun değere ilişkin değerlendirme ilkelerinin Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında dikkate alınması gerekmektedir.

1.2. Risk Ağırlığı Tabanı

Tebliğin 33 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında, “(2) *Basit Finansal Teminat Yönteminde, finansal teminata sahip alacağın risk ağırlığı ile ağırlıklandırılmasında risk tutarının teminatlı kısmına üç, dört, beşinci ve altıncı fıkra hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yüzde yirmiden aşağı olmamak üzere Yönetmelik Ek-1 hükümleri uyarınca alacak yerine teminat esas alınarak belirlenecek risk ağırlığı oranı uygulanır. Risk tutarının teminatsız kısmı ise Yönetmelikte yer alan genel esaslar çerçevesinde risk ağırlığına tabi tutulur. Bu hükmün uygulanmasında, gayrinakdi krediler ve taahhütlerin risk tutarlarının hesaplanmasında, net tutarları, Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen oranlar yerine yüzde yüz oranı ile çarpılır.*” hükmü yer almaktadır.

Basit Finansal Teminat Yöntemi’nde ana kural, %20’den az olmamak üzere teminatın risk ağırlığının dikkate alınmasıdır. Bu kuralın istisnaları (%20’den daha düşük risk ağırlığı uygulaması) aynı maddede düzenlenmiştir. Teminat olarak alınan altın ise bu istisnalar içerisinde yer almamaktadır. Banka varlıkları içerisinde yer alan altın, Yönetmeliğin Ek-1’inin 76 ncı fıkrası uyarınca %0 risk ağırlığına tabi olacaktır. Altın varlık olarak banka aktifinde yer almış olsaydı uygulanacak risk ağırlığı %0 olmasına rağmen ana kuralda geçen %20’den az olmamak kaydı nedeniyle riskin altınla teminatlı kısmı asgari %20 risk ağırlığına tabi tutulacaktır.

Ana endekslere dahil hisse senetleri için ise, hisse senedi ihraççısının risk ağırlığına göre risk ağırlığının belirlenmesi gerekmektedir. Örneğin, teminatın BİST 100 endeksine dahil birden fazla hisse senedi içeren bir portföy olması halinde, her bir hisse senedine tekabül eden

teminatlı kısım bulunarak, bu kısımlar ilgili olduğu hisse senedi ihraççısının risk ağırlığıyla değerlendirilecektir. Bu uygulamaya tabi olan teminatlı kısımlar ilgili hisse senedi ihraççısı dikkate alınarak, risk sınıflamasına yerleştirilecek ve risk sınıfına giriş ve çıkışlarda bu yerleştirme işlemine göre belirlenecektir.

2. Gayrimenkullerin Teminat Olarak Dikkate Alınmasına İlişkin Asgari Şartlar

Gayrimenkullerin teminat olarak dikkate alınabilmesi için uyum sağlamaları gereken şartlar Tebliğin 53 üncü maddesinin birinci fıkrasında dört bent (a, b, c ve ç) halinde sayılmıştır.

Fıkranın (b) bendinde belirtilen “gözden geçirme süreci”nin, banka tarafından oluşturulması gerekmektedir. Bu durumda, oluşturulacak gözden geçirme süreci etkin ve yeterli olmalı ve ülkelerin ilgili mevzuatları, ilgili uluslararası standartlar ve bilimsel çalışmalardan faydalanılarak tesis edilmelidir. Bankanın bahse konu gözden geçirme sürecine ilişkin her türlü kayıt, bilgi, belge, yapı ve sistemleri denetime hazır hale getirmesi ve yapılan gözden geçirmelerin dokümente edilmesi gerekmektedir. Banka, bahse konu gözden geçirmeyi bu konuda bilgi sahibi bir veya daha fazla sayıda personel tarafından istatistiksel yöntemler kullanarak ya da kullanmadan tutarlı ve objektif bir şekilde yapmaktan sorumludur.

Diğer taraftan, fıkra hükmünün (b) fıkrasında belirtilen gayrimenkulün değerinin genel piyasa fiyatlarına bağlı olarak önemli oranda azalmış olabileceğine ilişkin göstergeler bankalar tarafından belirlenmeli ve (c) bendi kapsamında gözden geçirme yöntemlerine ilişkin esas ve usuller dahilinde yazılı hale getirilmelidir.

Fıkra hükmünün (ç) fıkrasında belirtilen “teminat olarak alınan gayrimenkullerin sigortalanması” şartının sağlanması için ise Doğal Afet Sigortası (DASK) yeterli değildir. DASK’ın kapsamı deprem ve deprem sonucu oluşan yangın, infilak, yer kaymasına bağlı zararlardır. Gayrimenkulün uğrayabileceği hasarlar sadece deprem ve depreme bağlı olaylardan kaynaklanmamaktadır. DASK’ta karşılanan zarar tutarı için limit bulunmakta, oysa yüksek değerli gayrimenkullerde teminattaki kaybın bundan daha fazla olabilmesi muhtemeldir. Bu nedenle DASK yeterli olmayıp, depreme bağlı olmayan ve her gayrimenkul için bahis konusu olabilecek gayrimenkul özelinde hasara sebebiyet verebilecek muhtemel riskler de göz önünde bulundurularak (örneğin toprak kaymasına veya sele maruz kalması muhtemel alanlarda bulunan gayrimenkuller, yangın gibi) sigorta yaptırılması gerekmektedir.

3. Teminat Olarak Alınan Gayrimenkulün Değerlemesi

Maddenin birinci fıkrasının birinci cümlesinde, “Gayrimenkulün değeri, Kurul veya Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilen değerlendirme kuruluşları tarafından tespit edilmeli ve bu değer gerçeğe uygun değerine eşit veya daha düşük olmalıdır” hükmüne amirdir.

Bu hüküm gereğince, gayrimenkulün yeniden değerlemesinin Kurul veya Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yetkilendirilen değerlendirme kuruluşları tarafından yapılması gerekmektedir. Dolayısıyla, banka tarafından kredi süreçleri kapsamında şube personeline yapılacak değerlemeler geçerli sayılmayacaktır.

MENKUL KIYMETLEŞTİRMEYE İLİŞKİN RİSK AĞIRLIKLI TUTARLARIN HESAPLANMASI HAKKINDA TEBLİĞ UYGULAMASINDA DİKKATE ALINACAK HUSUSLAR

1. Ara (Mezzanine) Menkul Kıymetleştirme Pozisyonları Tanımı

Ara (Mezzanine) menkul kıymetleştirme pozisyonları tanımı Tebliğin 3 üncü maddesinin 1 inci fıkrasının (r) bendinde yapılmıştır.

Bu tanımdan;

a) En kıdemli (senior) pozisyonun,

b) (Menkul kıymetleştirme pozisyonları derecelendirilmiş ise) kredi kalitesi kademesi 1 olan pozisyonların,

c) %1250 ve daha yüksek risk ağırlığı uygulanabilecek menkul kıymetleştirme pozisyonlarının

ara (mezzanine) menkul kıymetleştirme pozisyonları olarak tanımlanamayacağı anlaşılmaktadır. Derecelendirilmemiş menkul kıymetleştirme pozisyonları için kredi kalitesi kademesi bilinemeyeceği için tanımdaki kredi kalitesi kademesi Őartı aranmayacaktır. Diğer bir ifadeyle, derecelendirilmemiş menkul kıymetleştirme pozisyonları arasından en kıdemli (senior) pozisyon ile %1250 ve daha yüksek risk ağırlığına tabi pozisyonlar haricindeki tüm pozisyonlar ara (mezzanine) menkul kıymetleştirme pozisyonu olarak kabul edilecektir.

2. Risk AĞırlıklı Tutarın Hesaplanmasında Genel Esaslar

Tebliğin 4 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında, *menkul kıymetleŐtirmede kredi koruması sağlanması halinde, koruma sağlayıcılarının menkul kıymetleştirmeye konu pozisyonu tuttuğu kabul edileceği hükmedilmektedir.*

Hükümden geÇen “menkul kıymetleştirmeye konu pozisyonun” tanımı için Yönetmeliğin 3’üncü maddesinin birinci fıkrasının (jj) bendine ilişkin aÇıklamalar dikkate alınacaktır.

3. Menkul Kıymetleştirme Kurucusu ve Sponsor Bankalara İlişkin Uygulama

3.1. İlgili Hüküm

Tebliğin 17 nci maddesinin birinci fıkrası, menkul kıymetleştirme kurucusu veya sponsor bankalar için, menkul kıymetleştirme pozisyonlarına ilişkin risk ağırlıklı tutar, tahsili geciken alacaklara ve menkul kıymetleŐtirilen varlıklar arasında yer alan yüksek-risk kategorilerine

giren varlıklara yüzde yüz elli risk ağırlığı uygulanıyor olması şartıyla, bu varlıkların menkul kıymetleştirmeye tabi tutulmamaları durumunda hesaplanacak olan risk ağırlıklı tutarlarla sınırlandırılabilir.” hükmünü amirdir.

Fıkra **derecelendirilmiş** menkul kıymetleştirme pozisyonunun risk ağırlığının hesaplanmasında alternatif bir yöntemle izin vermekte ve alternatif yöntemle bulunacak risk ağırlıklı tutarla genel esaslar çerçevesinde bulunacak risk ağırlıklı tutardan düşük olanını seçme konusunda bankaya inisiyatif tanınmaktadır. Alternatif yöntem; menkul kıymetleştirme işlemine konu olan varlıkların (bankanın menkul kıymetleştirme pozisyonuna giren değil, bu pozisyonun dayalı olduğu menkul kıymetleştirme işlemine konu olan tüm varlıklar) tümü üzerinden bu varlıklara ilişkin risk ağırlıklı tutar hesaplamaları sonucu bulunacak tutarın menkul kıymetleştirme pozisyonunun risk ağırlıklı tutarı olarak dikkate alınmasıdır. Bu alternatiften yararlanılabilmesi için iki koşul bulunmaktadır;

1) Menkul kıymetleştirme işlemine konu varlıklar arasında tahsili geciken alacak bulunması halinde, bu alacağa ilişkin risk ağırlığı uygulamasına bakılmaksızın doğrudan %150 risk ağırlığı uygulamak,

2) Menkul kıymetleştirme işlemine konu varlıklar arasında yüksek riskli alacaklar sınıfına giren bir alacağın bulunması halinde, bu alacağa ilişkin risk ağırlığı uygulamasına bakılmaksızın doğrudan %150 risk ağırlığı uygulamak.

Fıkra uygulamasında dikkat edilmesi gereken husus alternatif yöntemde risk ağırlıklı tutarın, “Menkul Kıymetleştirme Pozisyonu” kapsamındaki varlıklar değil bu pozisyonun dayalı olduğu menkul kıymetleştirme işlemine konu tüm varlıklar üzerinden hesaplanacak olmasıdır. Diğer taraftan alternatif yöntem ile hesaplanan tutar, “Menkul Kıymetleştirme Pozisyonu”na ait risk ağırlıklı tutar olarak dikkate alınacaktır.

Örneğin, bir bankanın perakende müşterilerinden olan kredi kartı alacaklarından oluşan bir portföyün büyüklüğü 1.000.000 TL ise bu portföyün **hesaplanan** risk ağırlıklı tutarları toplamı 1.000.000 TL * %75 işlemi sonucunda 750.000 TL olarak bulunacaktır. Bankanın söz konusu 1.000.000 TL tutarındaki alacağını menkul kıymetleştirdiği, bu menkul kıymetleştirme sonucunda en son dilimin tutarının 100.000 TL olduğu, bankanın sadece en son dilimin riskine maruz olduğu (en son dilimin tamamını elinde bulundurduğu) ve menkul kıymetleştirme işlemine konu varlıklar arasında tahsili geciken alacak veya yüksek riskli alacaklar bulunmadığı varsayıldığında, bu dilimin;

- Kredi kalitesi kademesinin 4'e tekabül etmesi durumunda, bankanın elinde bulundurduğu pozisyon sebebiyle hesaplayacağı risk ağırlıklı tutar, $100.000 \text{ TL} * \%350^8 = 350.000 \text{ TL}$ olarak bulunacaktır. Bu risk ağırlıklı tutar, kredi kartı alacakları portföyünün menkul kıymetleştirmeye tabi tutulmadan önceki risk ağırlıklı tutarı olan 750.000 TL'den küçük olması sebebiyle 350.000 TL aynen dikkate alınacaktır.
- Kredi kalitesi kademesinin 5'e tekabül etmesi durumunda ise, bankanın elinde bulundurduğu pozisyon sebebiyle hesaplayacağı risk ağırlıklı tutar, $100.000 \text{ TL} * \%1.250^9 = 1.250.000 \text{ TL}$ olarak bulunacaktır. Ancak, 1.250.000 TL'nin, kredi kartı alacakları portföyünün menkul kıymetleştirmeye tabi tutulmadan önceki yani alternatif yönteme göre bulunan risk ağırlıklı tutarı olan 750.000 TL'den büyük olması sebebiyle risk ağırlıklı tutar, 750.000 TL olarak dikkate alınabilecektir.

4. Derecelendirilmemiş Pozisyonlara İlişkin Uygulama

4.1. İlgili Hüküm

Tebliğin derecelendirilmemiş pozisyonlara ilişkin uygulamayı düzenleyen 18 inci maddesinin 2 nci fıkrasında, *bankaların, menkul kıymetleştirmeye konu varlıklara Yönetmelik hükümleri uyarınca uygulanacak ağırlıklı ortalama risk ağırlığını yoğunlaşma oranıyla çarparak bu tutarı derecelendirilmemiş pozisyonun risk ağırlığı olarak kullanabileceği, yoğunlaşma oranının, tüm dilimlerin nominal tutarları toplamının, o pozisyonun bulunduğu dilimin öncelik sırası ile aynı veya daha düşük öncelik sırasına sahip dilimlerin nominal tutarlarının toplamına bölünmesiyle bulunacağı, sonuçta elde edilen risk ağırlığının, daha öncelikli sırada yer alan bir derecelendirilmiş dilime uygulanacak herhangi bir risk ağırlığından daha düşük ya da yüzde bin iki yüz elliden daha yüksek olamayacağı, menkul kıymetleştirmeye konu varlıklara Yönetmelik uyarınca uygulanacak risk ağırlığının tespit edilememesi halinde, pozisyona yüzde bin iki yüz elli risk ağırlığı uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.*

Tebliğin 16 ncı maddesinin 6 ncı fıkrası uyarınca, 18 inci maddenin ikinci fıkrası ile 19 ve 20 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, **derecelendirilmemiş** bir menkul kıymetleştirme pozisyonunun risk ağırlıklı tutarı %1250 risk ağırlığı uygulanarak hesaplanacaktır.

⁸ Tebliğin 16'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan risk ağırlığı tablosuna göre, 4 üncü kredi kalitesi kademesine sahip menkul kıymetleştirme pozisyonuna uygulanacak risk ağırlığı %350'dir.

⁹ Tebliğin 16'ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan risk ağırlığı tablosuna göre, 5 inci kredi kalitesi kademesine sahip menkul kıymetleştirme pozisyonuna uygulanacak risk ağırlığı %1.250'dir.

Derecelendirilmemiş bir menkul kıymetleştirme pozisyonunun risk ağırlığının 18 inci maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde tespit edilebilmesi için aynı maddenin birinci fıkrası uyarınca menkul kıymetleştirmeye konu varlık havuzunun içeriğinin bankaca sürekli biliniyor olması gerekmektedir.

İkinci fıkra uyarınca derecelendirilmemiş bir menkul kıymetleştirme pozisyonunun risk ağırlığının belirlenmesi için aşağıdaki hususların tespiti ve hesaplanması gerekmektedir.

1- Yoğunlaşma Oranı

2- Ağırlıklı Ortalama Risk Ağırlığı

3- Öncelik sıraları itibariyle dilimler

4- Dilimlerden derecelendirilmiş olanlarının bulunması halinde derecelendirmeye dayalı risk ağırlığının tespitine ilişkin esaslar çerçevesinde bu dilimin risk ağırlığı

4.2. Yoğunlaşma Oranının Hesaplanması

“Yoğunlaşma oranı” hesaplamasının ne şekilde yapılması gerektiği, aşağıda yer alan örnek üzerinden açıklanmaktadır.

Örnek

Menkul kıymetleştirme öncesi:

Menkul Kıymetleştirmeye Konu Pozisyon Tutarı	185.000.000 TL
Uygulanacak Ağırlıklı Ortalama Risk Ağırlığı ¹⁰	0,75
Menkul Kıymetleştirme Öncesi Risk Ağırlıklı Tutar	138.750.000 TL

Menkul kıymetleştirme yaptıktan sonra Tebliğ Taslağının 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında anlatıldığı şekilde Yoğunlaşma Oranı ile hesaplama:

Nominal VDMK	Yoğunlaşma	Varlıklara, Yönetmelik	Derecelendi rilmemiş	Derecelendirilmemiş Pozisyonun Risk
--------------	------------	------------------------	----------------------	-------------------------------------

¹⁰ Menkul kıymetleştirilecek alacakların tamamının “Perakende Alacaklar” risk sınıfında olduğu kabul edilmiştir. Bu sebeple uygulanacak risk ağırlığı %75 olarak belirlenmektedir. Menkul kıymetleştirilecek alacakların farklı risk ağırlıklarına tekabül eden alacaklardan oluşması durumunda ise Tebliğin 18’inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde ağırlıklı ortalama risk ağırlığı hesaplanmalıdır. Konuya ilişkin örnek, Ek: E 4.3 numaralı başlıkta verilmiştir.

Tutarı	Oranı	Hükümleri Uyarınca Uygulanacak Ortalama Risk Ağırlığı	Pozisyon Risk Ağırlığı (12,50'den büyük olamaz)	Ağırlıklı Tutarı
50.000.000	1,00	0,75	0,75	37.500.000,00
40.000.000	1,37	0,75	1,03	31.111.111,11
35.000.000	1,95	0,75	1,46	51.118.421,05
25.000.000	3,08	0,75	2,31	57.812.500,00
20.000.000	5,29	0,75	3,96	79.285.714,29
10.000.000	12,33	0,75	9,25	92.500.000,00
5.000.000	37	0,75	12,50 (37*0,75>12,50)	62.500.000
185.000.000			Toplam=	411.827.746,45

Formüller: 3. satırı örnek olarak tablodaki rakamlara nasıl ulaşıldığı aşağıda yer almaktadır:

$185.000.000 / (35.000.000 + 25.000.000 + 20.000.000 + 10.000.000 + 5.000.000)$ işlemi sonucunda bulunan **1,95¹¹** değeri ikinci sütuna,

- Perakende alacaklara uygulanan risk ağırlığı¹² %75 olduğu için **0,75** değeri üçüncü sütuna,
- $1,95 * 0,75$ işlemi sonucunda bulunan **1,46¹³** değeri dördüncü sütuna,
- $35.000.000 * 1,46$ işlemi sonucunda bulunan **51.118.421,05¹⁴** değeri beşinci sütuna

¹¹ Küsüratlar dikkate alınmamıştır.

¹² Menkul kıymetleştirilecek alacakların tamamının "Perakende Alacaklar" risk sınıfında olduğu kabul edilmiştir. Bu sebeple uygulanacak risk ağırlığı %75 olarak belirlenmektedir. Menkul kıymetleştirilecek alacakların farklı risk ağırlıklarına tekabül eden alacaklardan oluşması durumunda ise Tebliğin 18'inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde ağırlıklı ortalama risk ağırlığı hesaplanmalıdır. Konuya ilişkin örnek, Ek: E 4.3 numaralı başlıkta verilmiştir.

¹³ Küsüratlar dikkate alınmamıştır.

¹⁴ Söz konusu değer küsüratların dikkate alındığı, $35.000.000 * 0,75 * (185.000.000 / 85.000.000)$ işlemi sonucunda bulunan değerdir.

yazılmıştır. En sonuncu (7 nci) satırın dördüncü sütunu; risk ağırlığı en fazla %1250 olabileceğinden Tebliğe istinaden **12,5** olarak alınmıştır.

4.3. Ağırlıklı Ortalama Risk Ağırlığı

Tebliğ'in "Derecelendirilmemiş Pozisyonlara İlişkin Uygulama" başlıklı 18 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Ağırlıklı Ortalama Risk Ağırlığı", bir portföyü (veya dilimi) oluşturan varlıkların tutarları ile bu varlıkların tabi oldukları risk ağırlıklarının çarpılması sonucu bulunan tutarlar toplamının portföyün (veya dilimin) toplam tutarına bölünmesi suretiyle bulunur. Buna göre, "Ağırlıklı Ortalama Risk Ağırlığı"nın hesaplanmasına ilişkin bir örnek aşağıda yer almaktadır.

Örnek

Bir menkul kıymetleştirme işleminde menkul kıymetleştirmeye konu pozisyonların aşağıdaki şekilde 7 farklı dilime ayrıldığı kabul edilsin.¹⁵

Nominal VDMK Tutarı	Yoğunlaşma Oranı	Varlıklara, Hükümleri Uygulanacak Ortalama Risk	Yönetmelik Uyarınca Ağırlıklı Ağırlığı	Derecelendirilmemiş Pozisyon Risk Ağırlığı	Derecelendirilmemiş Pozisyon Risk Tutarı
50.000.000	1,00		A
40.000.000	1,37		B
35.000.000	1,95		C
25.000.000	3,08		D
20.000.000	...		E
10.000.000	...		F
5.000.000	...		G
185.000.000					...

Her bir satırın ağırlıklı ortalama risk ağırlığının bulunabilmesi için ilgili satırın birinci sütunundaki tutarı oluşturan alacakların içeriğinin bilinmesi gerekmektedir. Örneğin, nominal

¹⁵ "Ağırlıklı Ortalama Risk Ağırlığı" hesabı dışındaki hesaplamalar ile ilgili olarak 4.2 numaralı başlıkta yer alan örneğe bakılmasında fayda bulunmaktadır.

tutarı 50.000.000 TL olan birinci dilimin kompozisyonunun da aşağıdaki şekilde oluştuğunu kabul edilsin.

Dilimin Nominal Tutarı	Dilimi oluşturan alacak tutarları	Dilimi oluşturan alacak tutarlarının tekabül ettiği risk ağırlıkları		Hesaplanan risk ağırlıklı tutar
50.000.000	40.000.000	%0	$40.000.000 * \%0 =$	0
	8.000.000	%20	$8.000.000 * \%20 =$	1.600.000
	2.000.000	%50	$2.000.000 * \%50 =$	1.000.000
		TOPLAM:		2.600.000

Yukarıdaki örneğe göre, 50.000.000 TL tutarındaki birinci dilimin **toplam risk ağırlıklı tutarı** 2.600.000 TL, dolayısıyla **ağırlıklı ortalama risk ağırlığı** $2.600.000 \text{ TL} / 50.000.000 \text{ TL}$ işlemi sonucunda **%5,2** olarak bulunur ve bu ağırlıklı ortalama risk ağırlığı örnekteki tablonun birinci satırının üçüncü sütununa (A harfinin yer aldığı hücreye) yazılır. Diğer satırların üçüncü sütunlarındaki diğer ağırlıklı ortalama risk ağırlıkları da (B, C, D, ... vb) aynı yöntemle bulunur ve hesaplamalara 4.2 numaralı başlıkta yer alan örnekte belirtildiği şekilde devam edilir.

4.4. Derecelendirilmiş Daha Öncelikli Bir Dilimin Varlığı

18 inci maddenin ikinci fıkrasına göre, ağırlıklı ortalama risk ağırlığının yoğunlaşma oranıyla çarpılması suretiyle bulunacak değer, derecelendirilmemiş pozisyonun risk ağırlığı olarak dikkate alınabilecek olmakla birlikte, yine aynı fıkrada bu oranın daha öncelikli sırada yer alan bir derecelendirilmiş dilime uygulanacak herhangi bir risk ağırlığından daha düşük olmayacağı da belirtilmiştir. Yukarıda yer verilen örnekler çerçevesinde bankalar, menkul kıymetleştirme pozisyonlarının dahil olduğu dilime ilişkin olarak ağırlıklı ortalama risk ağırlığının yoğunlaşma oranıyla çarpılması suretiyle bulunacak değeri bu pozisyonlarına uygulanacak risk ağırlığı (Hesaplanan Risk Ağırlığı) olarak dikkate alacaktır. Ancak, bankanın menkul kıymetleştirme pozisyonunun dahil olduğu dilimden daha öncelikli bir dilim için derecelendirme yapılmış olması halinde,, banka Hesaplanan Risk Ağırlığı ile 16 ncı maddenin birinci fıkrasına göre bulunacak daha öncelikli dilimin derecesine dayalı risk ağırlığını (Dereceye Dayalı Risk Ağırlığı) karşılaştıracaktır. Bu karşılaştırmada, Dereceye Dayalı Risk Ağırlığının, Hesaplanan Risk Ağırlığından fazla olması halinde, menkul kıymetleştirme

pozisyonunun dahil olduğu dilim için kullanılacak risk ağırlığı olarak daha öncelikli dilimin Dereceye Dayalı Risk Ağırlığı olacak, aksi halde ise Hesaplanan Risk Ağırlığı dikkate alınacaktır.

EK: 1
MERKEZİ YÖNETİMLER, KAMU KURULUŞLARI VE İDARİ VE TİCARİ
BİRİMLER SINIFLARINA İLİŞKİN ÖRNEKLER

A) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kurumlar aşağıda verilmiştir. Listenin güncel hali için mevzuat değişikliklerinin takip edilmesi gerekmektedir.

- Türkiye Büyük Millet Meclisi
- Cumhurbaşkanlığı
- Başbakanlık (Türk Silahlı Kuvvetleri: Genelkurmay Başkanlığı, Kuvvet komutanlıkları ve bağlı her türlü alt birimler dahildir)
- Anayasa Mahkemesi
- Yargıtay
- Danıştay
- Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
- Sayıştay
- Adalet Bakanlığı
- Millî Savunma Bakanlığı
- İçişleri Bakanlığı
- Dışişleri Bakanlığı
- Maliye Bakanlığı
- Millî Eğitim Bakanlığı
- Sağlık Bakanlığı
- Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
- Avrupa Birliği Bakanlığı
- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- Ekonomi Bakanlığı
- Gençlik ve Spor Bakanlığı
- Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
- Kalkınma Bakanlığı
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı
- Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
- Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı
- Jandarma Genel Komutanlığı
- Sahil Güvenlik Komutanlığı
- Emniyet Genel Müdürlüğü
- Diyanet İşleri Başkanlığı
- Hazine Müsteşarlığı
- Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı
- Devlet Personel Başkanlığı
- Türkiye İstatistik Kurumu
- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
- Gelir İdaresi Başkanlığı
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
- Meteoroloji Genel Müdürlüğü
- Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü

- Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
- Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu

B) 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (II) sayılı cetvelde yer alan kurumlar aşağıda verilmiştir. Listenin güncel hali için mevzuat değişikliklerinin takip edilmesi gerekmektedir.

- Yükseköğretim Kurulu, ÖSYM, Üniversiteler ve Yüksek Teknoloji Enstitüleri
- Özel Bütçeli Diğer İdareler
 - Savunma Sanayi Müsteşarlığı
 - Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
 - Atatürk Araştırma Merkezi
 - Atatürk Kültür Merkezi
 - Türk Dil Kurumu
 - Türk Tarih Kurumu
 - Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
 - Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
 - Türkiye Bilimler Akademisi
 - Türkiye Adalet Akademisi
 - Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
 - Karayolları Genel Müdürlüğü
 - Spor Genel Müdürlüğü
 - Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
 - Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
 - Orman Genel Müdürlüğü
 - Vakıflar Genel Müdürlüğü
 - Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
 - Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
 - Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

- Türk Akreditasyon Kurumu
- Türk Standartları Enstitüsü
- Türk Patent Enstitüsü
- Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
- Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
- Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
- GAP Bölge Kalkınma İdaresi
- Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
- Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu
- Meslekî Yeterlilik Kurumu
- Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
- Türkiye Yazma Eserler Başkanlığı
- Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- Türkiye Su Enstitüsü
- Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu

C) 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (III) sayılı cetvelde yer alan kurumlar aşağıda verilmiştir. Listenin güncel hali için mevzuat değişikliklerinin takip edilmesi gerekmektedir.

- Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
- Sermaye Piyasası Kurulu
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu

- Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
- Kamu İhale Kurumu
- Rekabet Kurumu
- Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu
- Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu

Ç) 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kurumlar aşağıda verilmiştir. Listenin güncel hali iÇin mevzuat değişikliklerinin takip edilmesi gerekmektedir.

- Sosyal Güvenlik Kurumu
- Türkiye İŞ Kurumu Genel Müdürlüğü

D) AŞağıda “Kamu Kurumu Niteliğinde Meslek Kuruluşları”na örnekler verilmiştir. Bu kuruluŐlara bağlı odaların ve baroların da aynı kapsamda değerlendirilmesi gerekmektedir.

- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
- Türkiye Esnaf ve Sanatk rları Konfederasyonu
- Türkiye Ziraat Odaları Birliği
- Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
- Türk Tabipleri Birliği
- Türk DiŐ Hekimleri Birliği
- Türk Veteriner Hekimleri Birliği
- Türk Eczacıları Birliği
- Türkiye Barolar Birliği
- Türkiye Serbest Muhasebeci Mali MüŐavirler ve Yeminli Mali MüŐavirler Odaları Birliği
- Türkiye Noterler Birliği
- Türkiye Bankalar Birliği
- Türkiye Katılım Bankaları Birliği

- Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği
- Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği
- Türkiye Seyahat Acentaları Birliği
- Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği
- Türkiye Tohumcular Birliği

E) Kamu yararına çalışan derneklerle ilgili olarak aşağıdaki internet adresinden bilgi edinilebilir:

<http://dernekler.icisleri.gov.tr/Dernekler/Kurum/KamuYarariListe.aspx>